

Vapaa Kemijoki

Vapaan Kemijoen puolesta

Rovaniemelle suunniteltu Sierilän vesivoimalaitos
uhkaa Suomen pisimmän joen viimeistä
vapaata osuutta.

KUVA: JOHANNES SIPPONEN

Suomen luonnonsuojeluliitto

Miksi ei voimalaitosta?

Suomen virtavedet voivat huonosti. **Nyt uhattuna on Suomen pisimmän, entisaikojen mahtavan lohjoen Kemijoen viimeinen rakentamaton osuus.**

Viranomaisen ei ole ottanut lupapäätöksissään huomioon, että **alueelta on löytynyt lukuisia uhanalaisia lajeja**, joita suojaa sekä kansallinen lainsäädäntö että EU:n direktiivit.

Voimalaitos ei juuri toisi tuloja Lappiin. Työpaikkoja tulisi lähinnä rakennusvaiheessa. Hanke tuottaisi voittoa vasta vuosikymmenien päästä – silloinkaan rahat eivät jäisi paikallisille. Voimala myös alentaisi yläpuolisen voimalaitoksen tuotantoa.

Vähäpäästöinen energiamurros ei perustu uusiin vesivoimahankkeisiin. Muissa länsimaissa puretaan patoja, rakennetaan luonnonmukaisia kalateitä ja panostetaan muuhun uusiutuvaan energiaan. Kemijoki Oy ei hyväksy edes viranomaisten esittämiä velvoitteita kalateiden rakentamiseksi.

Sierilän patoaltaan veden alle jäisi maatiloja, asuntoja, mökkejä sekä hiekkarantoja, niittyjä ja karikoita – **ihmisten koteja ja uhanalaisten lajien elinympäristöjä.**

Parhaat perhokalastuspaikat Rovaniemen lähellä, kalastusmatkailun tulot ja matkailun tulevaisuuden mahdollisuudet menetettäisiin. Voimalaitoksen myötä katoaisi myös toive Kemijoen palautumisesta kalateiden avulla lohjoeksi.

Joki muuttuisi patoaltaaksi

Sierilän voimalaitoksen pato muuttaisi Kemijoen patoaltaaksi, jonka alle jäisi monia uhanalaisten lajien esiintymiä.

- Joesta löytyi erittäin uhanalainen **jokihelmisimpukka** eli raakku syyskuussa 2017. Esiintymän laajuus vaatii lisätutkimusta sukeltamalla.
- Äärimmäisen uhanalaisen **apilakirjokääriäisen** Suomen ainoa esiintymä.
- Sierilän voimalaitoksen vaikutusalueella elää uhanalaisia lajeja, joita EU:n luontodirektiivi suojaa. Näitä ovat **kirjojokikorento**, **saukko**, **lapinleinikki**, **laaksoarho** sekä **korpihohtosammal**.
- Kemijoen korkeissa hiekkatörmissä elää voimakkaasti taantuvan **törmäpääskyn** Suomen suurimpiin kuuluva populaatio.
- Alueen **harjuskanta** häviäisi kokonaan, **taimen** kärsisi voimakkaasti.
- Alueella elää lukuisia muitakin uhanalaisia ja rauhoitettuja lajeja kuten **noidanlukko**, **tataarikohokki**, **siperianvehnä** ja **rantakiitäjäinen**.
- Kemijoen rannoilla on myös **uhanalaisia luontotyypejä**, kuten hehtaarien suuruisia sisämaan hiekkarantoja, niittyjä ja vanhoja metsiä.

JOKIHELMISIMPUKKA

SAUKKO

LAPINLEINIKKI

Suomen virtavesien tila

- Suomi on tasaisuutensa takia huono vesivoimamaa. Pienten korkeuserojen vuoksi voimaloiden vaikutukset ulottuvat hyvin laajalle.
- Suomessa on 159 000 jokikilometriä, joista yli 90 % on jollain tavoin rakennettuja. Isoista virtavesistä on pääuomaltaan vapaana enää vain muutama, suurimpina rajavesistöt Teno ja Tornionjoki sekä Kemijoen sivujoki Ounasjoki.
- Suomen alkuperäisistä luonnontilaisista meritaimen- ja lohijoista on jäljellä vain rippeet.
- Suomen virtavesiluontoa ovat runnelleet myös vesistöjen perkaukset tukinuittoa varten. Lisäksi virtavesissä on kymmeniä tuhansia tierumpuja ja muita kalankulkuesteitä.

Vesivoima Suomessa

- Kaikkiaan Suomessa on 220–240 vesivoimalaitosta laskutavasta riippuen. Sähköntuotannossa vesivoiman osuus on vaihdellut yleensä 10–15 prosentin välillä vesivuodesta riippuen.
- Sierilän voimalaitos on kuulunut Kemijoki Oy:n laatimaan Kemijoen vesistöalueen voimalaitosrakentamisen yleissuunnitelmaan 1950-luvulta alkaen. Tuolloin sähköä saatiin lähinnä vesivoimalla, mutta nykyään uusiutuvaa sähköä voidaan tuottaa monin eri tavoin.
- Sierilän voimalaitoksen teho olisi 44 megawattia ja se toisi 1,4 prosentin lisän nykyiseen sähköntuotantomme.

Mitä sinä voit tehdä?

- Lahjoita vesiensuojelutyöhön: sll.fi/lahjoita
- Liity Suomen Luonnonsuojeluliiton jäseneksi ja toimi paikallisyhdistyksissä: sll.fi/liity
- Levitä tietoa Sierilän hankkeesta esimerkiksi sosiaalisessa mediassa: sll.fi/vapaakemijoki

www.sll.fi/vapaakemijoki

Suomen luonnonsuojeluliitto